

BISERIC'A si SCÓL'A.

Fóia bisericésca, scolastica, literara si economica.

Iese odata in septemana: DUMINEC'A.

<p>PRETIULU ABONAMENTULUI.</p> <p>Pentru Austro-Ungari'a: Pe unu anu 5 fl. — cr., pe 1/2 anu 2 fl. 50 cr. Pentru Romani'a si strainetate: Pe unu anu 14 fr., pe jumetate anu 7 franci.</p>	<p>PRETIULU INSERTIUNILORU:</p> <p>Pentru publicatiunile de trei ori ce contienu cam 150 cuvinte 3 fl.; pana la 200 cuvinte 4 fl.; si mai sus 5 fl. v. a.</p>	<p>Correspondentiele sè se adreseze Redactiunei „BISERIC'A si SCÓL'A.“ Èr banii de prenumeratiune la TIPOGRAFI'A DIECESANA in ARAD.</p>
---	--	---

Liniscea sufletésca.

Ne-aducemu aminte, ca am cetitu mai dilele tre-cute intr'unu jurnalul beletristicu nemtiescu unu articlu intitulatu „nervositatea timpului nostru.“ Cand am cetitu acelu articlu ne-am ganditu indata, ca trebue se fia tare reu in lume, daca si neamtiulu, carele este recunoscuta de omu cu sange rece, se sparia de frigurile si de nervositatea, pre carea o vede manifestandu-se la contimpurarii sei.

Neamtiulu e unu omu rece, omu ganditoriu si omu lucratoriu. Totu ceeace face, lucra cu multa socotéla. Si cá se podem vedé deosebirea, ce esista in punctulu acest'a între neamtiu si între romanu, ne vomu servi de unu esemplu: Vine romanulu cu carulu cu fênu dela livada, si are nenorocirea, ca trecendu cu carulu printr'o grópa, i-se restórna carulu. Ce face romanulu in unu astfeliu de casu? Se necajesse, suduia, si-bate boii, s'apuca, se ridice d'o parte, de alt'a, necazu si amaratiune, si cu necazulu lui perde o di intréga, pana cand se póta, se-lu ridice.

A dou'a di vine totu pre acelasi locu unu neamtiu cu carulu cu fênu, si are si elu nenorocirea, se-i se restórne carulu. Neamtiulu inse omu minunatu in feliulu lui. Nici nu se clatesce, desprinde boii, seau caii, se da de laturi, si-aprinde pip'a, si de departe se uita, si da rót'a carului se véda, cum se-lu ridice mai usioru; ér dupace se gandesce, si mai chiama pre cinev'a in ajutoriu, ridica carulu cu inlesnire, si pleaca catra casa, cá si cand nu i-s'ar fi intemplatu nimicu.

Daca astfeliu de ómeni se sparia de frigurile si nervositatea conationaliloru sei, — atunci, repetimu, reu trebue se fia in punctulu acest'a in lumea mare.

Si din nefericire peccatele se respandescu mai grabnicu, decât virtutile. Si póte fi, ca din nervositatea si frigurile, de cari suferé lumea mare, se se fia strecoratu cev'a si in societatea nóstra. Nu sunt semne pana acum, dupace in tóte cestiunile mari, in bisericu celu putienu, ne-am deprinsu a lucrá fratiesce si in dragoste fratiésca.

Dupace am vediutu inse reulu acest'a tiparitu negru pre albu in gazet'a neamtiului dela Leipzig, si dupace astadi departare nu mai este, tare ne tememu se nu se strecóre si in societatea nóstra; ér la noi acestu reu odata incuibatu póte se strice multu mai multu, decât la altii. De aceea spre a-lu poté prevení, ne-am tienutu si noi de detorintia, cá se vorbimu de elu, si incát pricepem si scimu, se punem aici pre chartia mijlócele preservative in contra den-sului. —

Noi, romanii, suntem unu soiu de ómeni cu fantasia fórté desvoltata. Suntem pre langa acést'a si nisce ómeni fórté zelosi. Ne decidemu iute pentru totu ceeace bunu ni-se pare. Ne apucàm grabnicu de lucru, si cand se uita cinev'a la noi, si ne vede, cum lucràm, i-se póte de multe ori paré, ca dóra am vof se misicàm lumea din fîfîni.

Dar, povestea vorbii, grab'a strica de multe ori treab'a. Nu ne succedu tóte, si cand lucrurile nu ne succedu, de multe ori se póte intemplá, ca in locu se cautàm, si se studiàm gresiél'a, se incepemu a ne uitá cam cordisiu unii la altii, se-ne mai aruncàm in facia unulu altui'a câte o vorba grea cu gur'a, seau cu scrisórea; si cu unu cuventu, se póte intemplá, cá in locu de a repará ceeace am smintitu, se-ne ocupàm de tóte numai de ceeace ar fi productivu nu.

Dar pentrucá se poti face lucru bunu, trebue se ai totdeun'a liniscea sufletésca; ér liniscea ti-o poti cascigá numai, daca ai dragoste multa, numai daca ai tóta dragostea catra scopulu, pre carele ti-l'ai propusu, se-lu realizezi.

Ei bine, nu se póte nici presupune, ba ar fi o grea vatamare pentru fícarelo din noi a presupune, ca se fia in corpulu nostru bisericescu-nationalu vre-unu singuru individu, carele se nu aiba multa dragoste, carele se nu aiba tóta dragostea catra biseric'a si scól'a nóstra, si catra scopurile mari, pre cari le urmasesce. Astfeliu si noi in cestiunile mari, pre cari le urmarimu, daca in adevéru am luat la inima si

la sufletu realizarea lor, nu se pôte, cá se nu gasimu intru tóte calea si mijlócele cele mai bune.

Se pôte inse intemplá, si pana cand ómeni suntem, se si intempla in adeveru, si nu odata, ci de multe ori, cá in mijlóce se nu convenimu, si unulu se credemu o cale mai buna, ér altulu alt'a. Consultu ar fi óre, cá in unu astfelu de casu, se ne uitámu cu totul de scopu, si se ne ocupámu de altcev'a.

Noi credemu, ca nu. Si nu o credemu acést'a numai noi cei cari o seriemu aici. Tocma cá si noi o crede, si deplin petrunsa despre acést'a este intréga suflarea romanésca.

Si in realitate totusi se va fi intemplantu din cand in cund si altcum.

Pentruce ?

De buna seama nu din alta motivu, decât ómeni de vitia mare fiindu, de multe ori ne credemu toti chiamati a face pre conducetoriulu, toti avem idei bune, toti le pricepemu pre tóte, si toti gandim, ca fiecare din noi este pré multu convinsu in inim'a s'a, ca in cutare, seau cutare cestiuone, are elu parearea cea mai buna.

Si pana la unu anumitu punctu bine este asia. Dar cand vine in vorba punctulu acest'a, bine este, cá se audimu, si ce dicu altii, si se punemu argumentele nóstre langa argumentele altor'a ; si liberi de orice amoru propriu si portandu numai dragostea pentru scopulu pre carele lu-urmarimu in inim'a nóstra, — se ne decidemu a primí si parerea altor'a, si se-ne deprindemu a mai lucrá si precum dicu altii, si nu totu precum voimu si dorimu noi.

Cine vrea, si doresce scopulu, binele comunu, de regula nu se impedece in lucrari meruntiele ; ci trece preste acestea la ordinea dilei, si si-continua lucrarea.

Avem multe trebuintie atât in viéti'a nóstra privata, cât si in viéti'a nóstra publica. Tóte le potem indepliní cu succesu si cu multu speriu, daca vomu cantá se avem liniscea sufletésca trebuintiósá ori-carei intreprinderi.

De aceea intr'unu timpu, cand nervositatea a devenitu unu felu de slabitiune a veacului, in carele traimu, bine este, credemu noi, cá se gandimu la consecintiele acestui reu, si se nu-lu lasámu se intre in cetatea nóstra.

Se-lu prevenimu inca de acum dela inceputu.

O disertatiune tienuta poporului.

Cine cunósce poporulu nostru, si a traitu in mijloculu lui, s'a potutu convinge, ca elu voiesce se invetie. De aceea bine facu toti acei ómeni inteligenti din poporu, cari la ocazioni vorbescu poporului, si-lu invétia. Poporulu vrea se traiésca in unu felu de reportu mai intimu, mai apropiatu cu ómenii sei de carte ; seau cum dice elu, vrea se fia slujitu.

De aceea, marturisimu, ne-a surprinsu placutu disertatiunea publicata in numerulu trecut, lucrata si tienuta poporului nostru din comun'a Galsi'a, de invetiatoriulu de acolo, dlu Iuliu Grosioreanu.

Din cuprinsulu acelei disertatiuni ne-am convinsu, ca numitul dnu invetiatoriu observéza, si studiéza viéti'a poporului din comun'a, carei'a servesce ; si este deplin consciu de acelu insemnatu principiu, ca densulu nu este numai unu invetiatoriu alu prunciloru, cari i-cercetéza scól'a ; ci totu de odata in conformitate cu trebuintiele poporului voiesce se fia unu dascalu alu tuturorulu acelor'a, cari voiescu se invetie dela densulu.

Suntem siguri, ca totu astfelu vor fi facendu si alti multi dintre domnii invetiatori si dintre fratii preoti.

Si bine facu toti ceice facu astfelu. A omulu de carte data si chiamare este, cá elu ori unde se afla, se strelucésca cu invetiatur'a si cu tienut'a s'a.

Datina este astadi in sate si in orasie, in cari sunt institute de cultura, cá ele din cand in cand se-arete, si se espuna publiculu mare cecece facu, si cecece potu face. Omenii de litere, datina este, cá in timpul iernei se se grupeze unulu langa altulu, si se discute si tracteze in forma de prelegeri publice cestiuone de importantia, si se prepare publiculu mare din candu in candu câte o seara placuta. In orasielule nóstre mai in totu loculu se face acést'a.

Dar in sate ?

Se va fi facendu de siguru si prin sate in multe párti si in multe locuri, de cari publiculu nu are cunoscintia, deórece nu se scrie despre ele.

Nu este trebuintia, credemu, noi, a indemná pre nimenea, ca se-aiba in vedere acésta detorintia, pentruca ómenii toti facu bucurosi cecece potu. Fiend inse tocma acum sesonulu de iérna, sesonulu, carele este priintiosu si favorabilu studielorulu, am crediutu, ca bine va fi, se atragemu atentiunea celorlu, pre cari ii-privesce asupra temelorulu, ce ar fi a-se discutá in aceste prelegeri publice tienende poporului.

Nu vomu dice nimicu nou in acésta privintia. Vederile nóstre, asia credemu noi, sunt pre deplin cunoscute publiculu acestei foi.

Principiu pedagogicu este, ca cine voiesce se invetie pre altulu, trebuie se-lu observeze, se-lu cunósca, cu unu cuventu se-i studieze individualitatea. Poporulu nostru, in cecece privesce individualitatea, este unu bogatu tesauru pentru omulu de studiu. Elu are modulu seu propriu de gandire, elu are filosofi'a s'a poporala, elu are trebulntiele si aplecárilu sale ; ér omulu, carele voiesce se-lu invetie, trebuie se intre in modulu lui de gandire ; si de aci purcediendu se incurageze cecece este, si se indrepteze cecece afla, ca este reu.

Poporulu nostru trairu astadi nesce timpuri atât de grele este rece facia de totu ce se intempla. Nu se pôte inse cugetá, ca acestu poporu, preste ca-

pulu carui'a au trecutú atâtea calamitáti, se nu semta o bucuria, vediendu, ca ómenii sái inteligenti i-au luatú la inima causele, cari lu-privescu, si lucra, si se trudescu pentru inaintarea lui.

Poporulu nostru scie din filosofi'a lui poporala, ca in durere si in necazuri se cunoscú prietenii. Cu acésta mesura ne va judecá neaperatu pre fiacare din noi atunci, cand ne va vedé, ca din tóte puterile si pre tóte càile ne silimu, si incercàmú a-i veni in ajutoriu, ér ajutoriulu celu mai mare, pre carele i-lu poti dá cuiv'a, cand se afia in necazu, este de regula o invetiatura buna.

Acésta invetiatura i-o putem dá poporului nostru in totu loculu, dar asia ni-se pare noue, ca cu inlesnire i-o putem dá si prin câte o prelegere publica. Deosebirea este numai, ca in astfelu de prelegeri, omulu, carele invétia este mai liberu, si prin acest'a libertate póte strebate mai usioru in mintea si inimile credintiosiloru.

Terminandu adaogemu, ca iubirea este factorulu si motorulu, carele misca inimile ómeniloru, ér cand va vedé poporulu nostru, ca inteligenti'a s'a prin tóte mijlócele, de cari dispune, da semne de acésta iubire, atunci nu se póte, ca se nu sporimu mai cu inlesnire in tóte cele bune.

Epistolele parochului betranu.

XIII.

Iubite nepóte! Bagu seama n'ó se am norocu, se-ti potú scrie curendu cele ce ti-le am fagaduitu. Cu parintele Terentie nu m'am mai intelnitú, cá se potú aflá, cum a pusu la cale scól'a cu dascalulu celu nou; ér cu parochulu celu teneru lucrulu mi-se ingreuiéza din di in di; si mai ca-mi pare reu, ca i-am fagaduitu a-i respunde, pentruca judecandu-lu dupa a dou'a scrisóre, acestu cinstitu frate alu nostru mi-se pare cam pré sfatosu si cam pré vorbaretiu. Si pre aici pre la noi cam asia merge verb'a romanului, ca de omulu vorbaretiu si sfatosu este bine se-te cam feresci, pre cât poti.

Intr'aceea inse afla ce mi-s'a intemplatú in septeman'a trecuta.

A venitu la mine parintele Moisie din satulu vecinu, si mi-a spusú multe de tóte, ér intre cele spuse sunt si unele lucruri, pre cari eu le am aflatu, ca sunt vrednice se ti-le scriu si Dtale. Daca vei vrea, eu credu ca si Dt'a si alti frati preoti potú luá din ele câte putiena invetiatura. Scii verb'a romanului: omulu betranu si o suta de florini sunt totdeun'a buni la casa.

Parintele Moisie este preotu din legea vechia, bunn de biserica, si indemanatecu cu poporulu, „cas'a s'a bine chivernisindu-si.“

Parintele Moisie are unu fecioru si o féta. Pre amendoi ii-a crescutu bine. Feciorulu l'a invetiatu la Aradu in gimnasiu si apoi pre la Pest'a si Vien'a, si

acum este in slujba buna. Fét'a asemenea si-o-a crescutu bine, si anume nu cu vorba frantiuzésca si cu piano, precum si-batu capulu multi parinti a-si cresce fetele; ci crescendu-o in fric'a lui Ddiu, si invetian-du-o cu ale casei, si si cu altele, si anume, cum se scie se se presenteze cu demnitate in lume, cum se-si faca haine, cum se fiérba si pentru domni si pentru lucratori, si cum se ingrijésca bine cas'a si economi'a casei.

Ti-asi mai scí spune multe d'aldastea despre crescerea feteloru de preotu, dar me temu se nu se supere cinev'a pre mine, mai cu seama ca sciu, ca si altcum mi-a esitu nume reu, ca pretindu pré multu dela preoti. Cu un'a inse se me ierti, nu potú se-ti remanu detoriu si anume: se scii, iubite nepóte, ca pop'a romanescu este si domnu si sluga, si preotu si plugariu: ér fetele de preotu numai atunci sunt bune de preotese, daca sunt crescute astfelu din cas'a parintésca, cá se scia se fia si dómne si plugaritie.

Toti preotii, cari n'au luatú seam'a de acestu lucru, cand s'au casatoritu, o-au patitu fórte reu. Asia spre pilda mi-aducu aminte de fie iertatulu parintele Ilie. A fostu preotu aprópe 40 de ani, si cand a muritu, a lasatu famili'a in cea mai mare lipsa.

Si scii pentruce? Reposatulu pop'a Ilie, dupace a invetiatu scól'a clericala, a intratu cá scriitoriu la cancelari'a episcopésca. Pre atunci era lucru mare se fia omulu scriitoriu in cancelari'a vladicului, pentruca in cancelaria invetiá limb'a serbésca si cea latinésca. Si pre atunci asia era vremea, cine scia limbi mai multe, si mai cu seama cine scia serbesce si latinesce, trecea de omu tare invetiatu; si daca mai era si placutu, seau cum diceti Dvóstra cei teneri, favoritu vladicului, apoi capetá parochi'a cea mai buna, si dupa vreme se potea face si protopopu; ér se fii protopopu pre acele vremuri, insemná fórte multu.

Parintele pop'a Ilie, omu invetiatu fiendu cá teneru, avea trecere mare in societatea din Aradu, si asia s'a casatoritu cá scriitoriu episcopescu cu o féta din o familia buna, a capetatu cu soci'a si vr'o doi banisiori. Si tóta lumea lu-credea, ca este omulu celu mai fericitu.

Dupace s'a chiratonitu intru preotu parintele Ilie a capetatu o parochia buna. Dar omu de orasiu fiend parintele Ilie, si crescuta la orasiu si neindemanateca in ale economiei fiend si dn'a preotésca, parintele Ilie inca din anulu antaiu a inceputu a-si dá sesiunea in parte si pre arenda; si cu partea si cu arend'a o-a dusu cam reu, ba o-a dusu reu de totu tóta viétia. Acum a muritu parintele Ilie, Ddiu se-lu odichnésca, ca era de altcum bunu preotu; dar din patiani'a densului eu credu, ca aru poté invetiá multu clericii si preparandii, pre cari ii-cresceti Dvóstra la Aradu.

Vorbindu eu cu parintele Moisie din vorba in vorba, scii cam ce vorbescu preotii romanesci intre sene, am ajunsu si la venitele nóstre preotiesci.

Ajungendu aci parintele Moisie mi-a disu unu cuventu, pre carele eu unulu nu l'am pré auditu, dar carele multu mi-a placutu. Parintele Moisie mi-a disu, ca parochi'a densului este o parochia mica; dar o parochia, in carea preotulu dupa vreme ar poté traí cá si unu domnu de pamentu. M'am cam speriatu cand am auditu verb'a acést'a, si acum stau multu la indoiéla s'o credu, se n'o credu. Nici acum nu-mi póte esí lucrulu acest'a din capu, se credu eu, ca unu popa romanescu se póta traí dupa vreme cá si unu domnu de pamentu, acést'a ar fi o mare minune. La inceputu gandeam ca glumesce parintele Moisie; dar mai tardiu mi-a doveditu, ca se póte. Si dupa socót'a densului, asia credu, eu, ca dóra mai ca s'ar poté. —

Parintele Moisie mi-a disu adeca asia: sum preotu de 35 de ani, si cand am venitu eu in parochi'a mea biseric'a nu avea in vistieri'a ei mai multu de 100—200 zloti de banca. Socoti si jurnale nu erau, si socotile erau scrise pre câte o pagina din câte unu calindariu, seau pre câte unu petecu de hartia. Am vediutu eu, ca asia n'are se fia bine. Si asia am luat u la inima ingrijirea baniloru bisericesci. Si cu grije si cu necazu am ridicatu banii bisericiei in cursu de 32 de ani la 12,000 de florini valut'a austriaca. Cu aceste 12,000 de florini am ziditu apoi acum sunt doi ani bisericia noua frumósa; ér acum daca asi mai trói de aci inainte inca vr'o 30 de ani, si de asi mai fi in puterea, in carea am fostu, póteca asi mai poté aduná la sant'a bisericia inca pre atât'a capitalu, din carele apoi cu vreme, am poté cumperá unu pamentu bisericescu, din carele se se imbunatíesca starea materiala atât a preotului, cât si a invetiatorului.

Asia mi-a spus mie lucrulu acest'a parintele Moisie, si eu carele nici acum nu-lu potu crede, pana cand nu voiu pipái cá Tom'a, am se-me ducu, si se cercetezu cât de curend pre parintele Moisie, se-lu ispitescu, si se vedu eu cu ochii tóte. Apoi daca voiu vedé, ca este asia, ti-voiu serie ceace am vediutu; si atunci dóra voiu poté respunde si parochului teneru la intrebâri, cari mi-le-a pusu.

Pana atunci la revedere.

Santirea bisericiei din Monereu.

Poporulu nostru romanu ortodoxu din aceste pârti ale monarchiei in timpurile de astadi déca n'ar avé viétia bisericésca, n'ar avé nici o bucurie nici o mangaiare in intréga viéti'a publica a lui.

De aci ne splicâmu, pentru-ce anume cautandu cautam ocasiunea ca pe acestu terenu alu crestinatátii se convenim, se dâmu semne de viétia si sub aripele maicei bisericiei petrecendu fratii impreuna fara frica din vre-o parte, se ne bucurâmu Domnului, laudandu-lu in cas'a lui cá e bunu si ca ne dà potere si taria; de alta-parte se ne mangaiemu unii pre al-

tii, si se ne indemnâm spre fapte bune crestinesci, spre rabdare, spre luminare si spre iubire fratiésca.

Aceste cugetâri me conduceau pre mine si credu cá si pre multi altii cu minte cugetatória, cari am fostu invredniciti a luá parte la *santirea bisericiei din Monerau*, actu crestinescu si nationalu, culturalu si socialu de-odata.

Moneraulu e o mica comuna in protopresviteratulu Ienopolei, dar e bine condusa, in fruntea ei stau barbati vrednici de lauda. In mijloculu comunei se radica o bisericia nóua cu turnu sclipitosu, radielé sórelui se resfrangu in abundantia de acestu turnu si poporulu privesce cu mandria si cu satisfacere acést'a sciindu ca edificiuulu s'a radicatu din finicii sarutati ai tasului bisericescu, de pe mai multi ani, pre cari manile cele curate ii-a conservatu in intregitate, ba slugile credintióse ii-au inmultitu si acum a venitu vremea se-ii întórca stapanului cu dobenda.

De-o lature a bisericiei e scól'a, de alt'a cas'a parochiala; in pregiurulu Moneraului nici unu edificiu scolaru nu e ca si acest'a inaltu, sventatu, spaciosu, cu cuartiru comodu pentru invetiatoriu si scól'a din launtru bine provediuta cu recuisitele necesarie, am dorí ca si invetiamentulu se fia bunu, corespundietoriu. — Cas'a parochiala inca se distinge dintre multe altele prin curatienia, prin arangementulu economicu numai ca cladirile ei sunt vechi si nu ne indoimú cá nu peste multu cu ajutorinlu lui Ddieu se voru radica altele noue in loculu lor.

Preotulu parochiei, pastoriulu acestei turme cuventatória e parintele *Ioanu Crisianu*, carele in acésta viia a Domnului lucra de 12—13 ani in directiunea carea se cunósce din cele insirate mai sus.

Insasi santirea nóuei bisericie s'a intemplatu Dumineca la 1. Noemvre a. e. In aceea-si di la 9 óre demenétia sosira: protopresviterulu Buteniloru Constantinu Garbanu, carele in absentia parintelui protopopu alu Ienopolei Ioanu Cornea (fiindu densulu in departatu la immormentarea fiicei sale, preutesei Lazaru din Socodoru) — a seversitu actulu santirei ca delegatu alu Présantiei Sale Domnului Episcopu diocesanu; mai venira preotii Michailu Suciú din Buteni, Simeonu Cornea din Repsigu, Ioanu Dronca din Voivodeni, apoi mai multi invetiatori din comunele vecine si corulu scolariloru (40 insi) din Buteni in frunte cu invetiatorului Georgiu Popoviuu si multi credintiosi din comunele invecinate. — Actulu santirei s'a inceputu cu santirea apei si apoi dupa incungiu-rarea bisericiei de trei ori s'a seversitu liturgi'a, carea a duratu pana la 1 óra dupa amédiadi. Sub totu decursulu cultulu ddieescu poporulu a asistatu sub impressiuni evlavióse si edificatória; din fati'a asistentiloru poteai cunósce cá sufletulu si inimele lor erau inaltiate in sfere mai nalte curesci, cunesceai ca diu'a acést'a e o adeverata si marétia serbatóre pentru intrég'a comuna, si salvele tréscuriloru, sunetulu clopoteloru, cantarile angerssci, óspetii cu imbracamintele

loru de serbatóre din ce in ce potentiau indemnulu preotiloru spre rogatiuni evlavióse si sentiulu cres-tinescu alu poporului spre a dá marire lui Ddiu pentru-cá suntu invredniciti a ajunge diu'a acést'a de bucuria. Cu deosebire este vrednicu de tóta laud'a corulu scolarilou din Buteni, care a cantatu tóte respunsurile dela liturgia, stichir'a „Incungiurati popóre Sionulu“, cheroviculu si irmosulu dupa-cum numai in pucine locuri se póte audí; aestu choru — fie dísu spre laud'a conducatoriului seú — ar face onóre ori ca-rei biserice mai mari.

La capetulu liturgiei a urmatu o predica festiva din partea parintelui protopresbiteru, prin carea atentiunea ascultatoriloru a tienuto in incordare ne intre-rupta aratendu-le cá ce este biseric'a, cum consérva ea comun'a, cum lucra ea spre luminarea si intarirea poporului; sfatai pre ascultatori ca se cinstésca drept-aceea asiedamentulu acest'a ddiescu de pe pamentu déca voiescu se nu péra ca multe alte popóre, cari n'au cinstitu biseric'a si deci s'au nimicitu. Landa staruinti'a poporeniloru din locu, cari in modu ca si acést'a prin radicarea bisericei si a scólei tindu a-si aratá vrednici'a loru mai multoru credintiosi dupa nume, cari din prisosinti'a averei loru au cumperatu unele obiecte sante spre infrumsetiarea casii Domnu-lui. In fine implóra darulu lui Ddiu noului Sionu si asupra intregi parochii ca se prospereze in evlavi'a crestinésca si lumina adevérata.

Dupa terminarea cultului ddiescu a urmatu pran-diu la cas'a parochiala si la scóla; s'au reportatu mai multe toasté pentru Preasanti'a Sa multu ingri-jitulu si bunulu nostru Archiereu, pentru poporeni si binefacetori s. a. — Sub prandiu scolarii ne mai in-veselira cu vr'o câteva cantari nationali melodióse si inaltiatórie.

Ddiu se conserve biseric'a santíta si se primésca rogatiunile ce se voru inaltia intrens'a.

Gr.

Betranulu „nu se póte.“

Eram mai desti ani la o conferintia preotiésca-Invetiatorésca in Timisióra. Desbaterile se urmau cu unu viu interesu asupra obiectelor din programa, cand unu pré venerabilu membru alu acelei conferin-tie luandu cuventulu intonà in vorbirea s'a o córda dupa noi pre cât de delicata, pre atât de importanta in tóte cestiunile mari, cari ne privescu.

„Ne luptàm pre tóte terenele, si facemu in totu loculu ceeace cu potintia credemu noi, ca este a-se face. Intr'unu lucru inse ni-se pare ca multu gresim cu totii, si anume mie mi-se pare, ca de multe ori mai nainte de a incepe unu lucru, nu ne pretiuimu din destul puterile, nu tienem la noi si la puterile nóstre atât'a, cât trebue, si indreptatiti, suntem a

tiené. De câte ori vorb'a este, cá se facem câte ceva ce ne este de lipsa, mai nainte de a fi cercatu mij-lócele, de cari dispunem, ne grabimu cu judecat'a, si scapàm unu nefericitu „nu se póte,“ si cu aestu si cu aestu nefericitu „nu se póte“ lucrulu remane nefacutu; ér cestiunea, carei'a trebuiá se-i dàmu de multe ori unu grabnicu ajutoriu, remane nebagata in seama, si pentru multa vreme remane cu totulu data uitàrii. Deci propunerea mea este, cá onoret'a confe-rintia se cugete asupra acestei cestiuni, si totu de o-data sè se angageze, cá la ocaziuni se lucre inontra betranului „nu se póte,“ care cá tóte lucrurile vechi si betrane dupa credinti'a mea si-a vecuitu veaculu.“

Aestu discursu a fostu ascultatu cu multa pla-cere de intréga conferinti'a.

Dar consecintiele cari vor fi fiendu?

Vorb'a buna si idei'a frumósa de regula afla a-derentí. Si de buna seama dintre membri conferin-tiei voru fi fost de sigur, daca nu toti, celu putien unii, cari o voru fi apreciatu, si voru fi si lucratu astfelu.

Privindu-ne inse in genere pre noi, pre toti cari chiamati suntem a lucrá la inaintarea causeru nóstre bisericesci-scolarie, cu potintia este, cá se mai fia dóra inca vre unii, fia multi, fia putieni, cá mai nainte de ce ne-am apucá de cutare lucru, pre care trebuintia este, cá se-lu facemu.

De aceea, bine am crediutu, ca va fi, daca vom aminti aici, ca cu „nu se póte,“ nu se regeneréza popórele, precum si aceea ca astadi progresulu nu-mai astfelu este progresu, daca se realiséza iute, si daca se face cu destula trainicia.

De altcum, asia ni-se pare noue, ca in punc-tulu acest'a se afla chiar in firea nóstra o insemnata scadere. Romanulu, cand este vorb'a de vr'o intre-prindere mai insemnata, seau romane cu totulu réce, seau se insufletiesce pré iute, pentrucá la prim'a pe-deca sè se descourageze, si tóta afacerea se remana unu felu de focu de paie, care se trece iute, fara se lase vre-o urma binefacetória dupa densulu.

Se ni-se ierte inse a constatá, ca in amendoue casurile gresimu, si ca adevérat'a cale, pre carea po-tem merge cu sporu si succesu, o aflàm numai in mijlocu, si anume: nu este bine nici se-ne insufle-timu pré repede pentru o intreprindere, mai nainte de a fi cautatu mijlócele, dar nici se nu remanemu reci, mai nainte de a-ne fi facutu socót'a cu noi in-sine, si mai nainte de ce amu fi cercatu mijlócele.

Ei bine asia ar fi se fia, dar in punctulu a-cest'a mai intelnimu inca o insemnata pedeca, si anume: lucruri bune, fia mai mici, fia mai mari, nu se potu face fara o anumita dosa de abnegatiune, si respective fara jertfa.

De aceea spre a poté promová causele publice ni-se ceru doue lucruri, si anume: o buna socóta, si darulu de a jertfi, ér prin aceste doue betranulu „nu se póte“ si-perde din putere, si causele nóstre publice, si noi toti vom trebui, se luámú alta facia.

In cestiunea reuniunii femeiloru romane din Aradu si provincia.

Suntem rogati a publicá in colónele fóiei nóstre urmatória:

Dechiaratiune.

Domnule Redactoru! De câtv'a timpu am vediutu, ca s'au publicatu multime de corespondentie prin foile romane in cestiunea reuniunii femeiloru romane din Aradu si provincia. In faci'a acestoru publicatiuni, fia ele emanate din orice motivu, subscribulu comiteta si-a impusa cea mai mare reserva si tacere. Voindu a remané si acum pre langa tacerea, pre carea ni-o am impusu dela inceputu in acésta a-facere facia de corespondentii anonimi, chiamati si ne-chiamati; si voindu noi a asceptá, cá la timpulu seu despre activitatea nóstra depusa in favorulu reuniunii, si a scopulu mare, pentru carea ea s'a infintiatu — se vorbésca faptele, ne permitemu a aduce la cunosciuti'a publiculu mare si a dechiará, ca reuniunea si-a urmatu pana acum cursulu ei regulatu, comitetulu a facutu totu ce i-a impusu detorinti'a in sensulu mandatulu primitu dela adunarea generala, carea l'a emisú, listele de subscriptiune ni-s'au restituitu in par-tea cea mai mare, si adunarea generala se va conchiamá in curendu.

Arad din siedinti'a comitetulu provisoriu alu reuniunii femeiloru romane din Arad si provincia, tienuta in 15 si 16. Decemvre 1887.

Hermin'a Popovicu Desseanu,
presidenta.

Ioan Belesiu,
secretariu.

D i v e r s e.

* *Aniversarea a sieptediecea* a dilei nascerii I. P. S. S. parintelui Archiepiscopu si Metropolitu alu Bucovinei s'a serbatu in 26. Noemvre cal. nou a. c. cu mare solemnitate. In acést'a di s'a oficiatu unu Te-Deum

solemnu in biseric'a catedrala din Cernautiu; ér clerulu si poporulu eparchiotu prin numeróse deputatiuni si-a esprimatu felicitárele sale demnului Archipastoriu.

Alaturandu-ne si noi la felicitárele clerulu si poporulu romanu din Bucovin'a, rogámu pre Dumnedieu, cá pre neobositulu prelatu alu bisericéi romane, pre I. P. S. S. parintele Archiepiscopu si Metropolitu Dr. Silvestru Morariu-Andreevicu, se-lu tiená in deplina sanatate intru multi fericiti ani: in pace, iutregu, cinstitu, sanatosu, intru dile indelungate dreptu indreptándu cuventulu adevverulu! Se traiésca!

* *Alegeri de deputati congresuali din cleru.* In cerculu Belintiu-Birchisiu s'a alesu deputatu congresualu preotiescu parintele protopresviteru Georgiu Creciunescu; ér in cerculu Giul'a-Chisineu s'a alesu deputatu preotiescu parintele protopresviteru Petru Chirilescu.

* *Presér'a santulu Andreiu* s'a serbatu si in anulu acést'a intru memori'a fericitului Archiepiscopu si Metropolitu Andreiu Siagun'a, de catra elevii seminariulu Andreianu din Sibiu prin o serata literaria-musicala tienuta in sal'a mare a seminarulu diecesaru, si in fienti'a de facia a unui publicu numerosu si alesu. S'a esecutatu cu acésta ocaziune programulu societáti de lectura a tinerimei cu tóta precisiunea si cu multu succesu. Luni in diu'a santulu Andreiu s'a tienutu in biseric'a din cetate unu servitiu solemn, impreunatu cu unu parastasu pentru odichn'a sufletulu Marelu Andreiu.

Alaturandu-ne si noi rugatiunile nóstre cultulu marelu barbatu alu bisericéi si neamulu nostru, dicemu acéstei umbre maretie, se privésca din ceriuri asupra bisericéi renviate de Densulu, ér noue celoru, cari continuám marele lui opu se ne dea Celu Atotputernicu tari'a si virtutea se lucrámu tot cu mai multu succesu la ridicarea si inflorirea bisericéi neamulu nostru.

In veci amintirea Archiereulu mare!

* *Denumire.* Preotulu Moise Grozescu, din Batani'a a fost numitu de capelanu castrensu cu rangulu dela 1. Noemvre a. c.

* *Alegeri de deputati pentru Congresu.* Cetim in „Fóia Diecesana:“ de deputati preotiesci sunt alesi in cerculu: Caransebesiu, Filaretu Musta protosincelu Mehadia, Michailu Popovicu protopresviteru; Ciacov'a Paul Miulescu protopresviter; Lugosiu, Dr. Georgiu Popovicu protopresviteru; Buziasiu, Alecsandru Ioanovicu protopresviteru; Oravitia, Andreiu Ghidtu protopresviteru; Petrovovsela, Trifon Mielea protopresviteru; Iam, Filipu Adam protopresviteru; Versietiu, Ioanu Popovicu protopresviteru in Fagetu, Georgiu Popovicu adm. protopresviteralu. De deputati mirenesci sunt alesi in cercurile: Brebulu, (necunoscutu inca); Lugosiu, Dr. Alecsandru Mocioni; Fagetu; Constantinu Radulescu; Buziasiu, Atanasiu Cimponeriu, Ghiladu, Aureliu Draganu; Versietiu, Martinu Tiapu; Iam, Ilie Traila; Sasca-montana, George Szerbu. Oravici'a, Ilie Traila; (de doue ori), Bogsia. Iuliu Petricu; Caransebesiu Ioanu Bartolomeiu; Ohab'a-bistra, Ioanu Popovicu Teregov'a, Patriciu Dragalina Domasni'a, Ilie Curescu; Mehadi'a, Leontin Simonescu; Prigor, Stefanu Velovan; Bozovici, Iulie Novacu; Biseric'a alba Ioanu M. Rosiu; Alibunaru Simeonu Moldovanu Satulu-nou, Petru Tisu.

† *Necrologu.* Cu inim'a infránta de durere, vinu a comunicá trist'a seire si lovitur'a grea a sortii, ce-a ajunsu pre Onor. Dnu preotu din Cherechiu Teodoru Stanu; prin mórtea iubitei si neuitatei Sale sotii, Ecaterin'a Stanu nascuta Belesiu; carea dupa unu

morbu scurtu si greu de 4 zile a reposatu in Domnulu, in etate abia de 45 ani.

Pre reposat'a o deplange neconsolabilulu ei sotiu, fiic'a Ecaterin'a, fiii Teodoru si Corneliu, neconsolabil'a-i mama, fratele Augustinu Belesiu preotu in Simandu cu famili'a; precum si numerosii consangeni si amici.

Remasitiile pamentesei ale defunctei, s'or depusu spre eterna odichna, in cimiteriulu comunei Cherechiu in 15. Noemvre v. in fiinti'a de facia a intregului poporu din locu, a intelegintiei din locu si juru; carea venise, spre a-si depune ultimulu tributulu de recunoscintia fatia de reposat'a in Domnulu si — spre a-si esprima condolenti'a fatia de neconsolabil'a familia remasa in doliu.

Servitiulu funebru s'a oficiatu de parintele protopresviteru alu Siriei Georgiu Popoviciu, asistatu fiindu de 9 preoti si 6 invetiatori. — Cuventarea funebrala, s'a rostitu de parintele protopresviteru; prin carea storse lacrimi din ochii celoru presenti.

Reposat'a in Dlu, au fostu modelu de — sotia, mama si economa.

Fie-i tierin'a usiora si memori'a binecuventata, — ér pre famili'a remasa in doliu, Ddiu se o consoleze, se-i dea taria, de a poté suportá acést'a grea lovitura a sortii. Unu amicu alu familiei.

† *Necrologu.* Joi la 5 l. c. inmormentaram pre preotulu din Chisindia Georgiu Cornea, carele dupa 22 ani ai preotiei si in etate de 49 ani — a reposatu in Domnulu La inmormentare s'a prezentatu 7. preoti in frunte cu protopresbiterulu tractualu Constantinu Gurbanu, carele a tinentu cuventarea funebrala. Numerosulu poporu asistentu a fost aduncu miscatu sub intregulu actu funebralu — semnu cá a iubitu si stimatu multa pre reposatulu.

Ddiu se-lu asiedie in latrea celoru drepti!

† *Necrologu.* Din partile Halmagiului ni-se imparitiesce scirea, ca confratele nostru Maximu Popoviciu, preotu in Baesci a fostu greu incercatu de sörte, perdiendu-si pre iubit'a s'a socia An'a carea in 25. Noemvre a. e. dupace a fostu impartasita cu santele taine trecu la cele eterne lasandu in celu mai profundu doliu pre neconsolabilulu ei sociu si pre iubitiu ei fii Nicolae, Traianu, Teodoru si Petru.

Reposat'a a fost o femia cu fric'a lui Ddiu, carea a datu o buna ingrijire fiiloru sei.

Se-i fia tierin'a usiora si memori'a binecuventata!

* *Invitare de prenumeratiune* la „Cuventari bisericesci si funebrali.“ Tomulu II.

Indemnatu de sprijinulu care l'am avutu cu edarea Tomului I. alu „Cuventariloru bisericesci si funebrali“ m'am hotaritu a deschide prin acést'a abonamentu si la Tomulu alu II-lea, care va aparé nesmintitu in 15. Februaru 1888 v., se intielege daca voui fi asigurat prin abonamente.

Tomulu alu II-lea va contiené 22 de cuventari. Pretiulu unui exemplariu e: 1 fl. v. a., cu porto solvitu la adres'a mea inainte pana la Ianuarie st. v. 1888.

Exemplare neprenumerate nu se vor tipari.

Chitighazu, (Kétegyháza), 23. Noemvre 1887.

Iosif Ioanu Ardeleanu,

Parochu romanu gr. or. in Kétegyháza
(comitatulu Békés.)

* *Se scrie din Muntele Athosului* cá P. S. Sa parintele Metropolitu Nil. Pentapoleos, in urm'a unei grave receli, a muritu, dupa siese zile de suferintie, in diu'a de 12. Noemvre, la manastirea Dochiariu, unde fusese chematu pentru a celebrá oficiulu divinulu la hramulu

Stiloru Archangeli. Erá in etate de peste sieptedieci si cinci de ani in momentulu mortiei. Defunctulu erá destulu de cunoscutu in Romani'a, densulu a fostu egmenu, in timpulu manastiriloru inchinate, la Floresti; sciá bine limb'a romana si simpatisá pentru Romani'a. Adaogemu cá P. S. S. a ocupatu cátv'a timplu scaunulu patriarhalu din Alexandri'a din Egiptu, si mai acum doi ani a fost decoratu de guvernulu Romaniei cu ordinulu „Corón'a Romaniei“ in gradulu de mare oficeru.

† *Petru Ispirescu*, cunoscutu publicului si sub modesta iscalitura „Culegatoriulu tipografu“ s'a mutatulu la cele eterne. In elu perde literatur'a populara pe unulu dintre cei mai de frunte reprezentanti, ér tipografi'a Academiei romane pe siefulu ei si tipografiu romani pe modelu loru tipografu. Nascutu la 1830 in Bucuresci, Petru Ispirescu, dupa ce a invetiatu cunoscerea literiloru la doi dascali si apoi cantarile bisericesci, in verst'a de 10 ani s'a inceputu activitatea ca elevu in tipografi'a lui Carchalechi si a lucratu pe rendu in tipografiile lui Eliadu Radulescu, Copainicu, Boerescu si C. A. Roseti; ér in urm'a ajunse proprietariulu tipografiei academiei romane.

Urmasiu demnu alu Antonu Panu, Petru Ispirescu si-a consacratu o parte a a-tivitatiu sale pentru imbogatirea literaturii populare. Scopulu scrieriloru lui cá si ale lui Anton Pan a fost, ca se destepete in clasele de josu gustulu de cetitu, ér pe clasele innalte se le delecteze in cumintiile poporulu romanu. Scierile lui P. Ispirescu sunt apretiuite din partea strainiloru si in limb'a franceza le a tradusu eruditulu profesoru E. Picot. Mai insemnate din scrierile lui P. Ispirescu insemnam: Basme, doue volume. — Snöve, unu volum. — Dicaturu séu proverbe romanesci, unu volum preste 3000 de proverbe. — Jucarii si jocuri de copii. — Pilde si peste 200 de ghicitari. — Povestile unchiasului sfatosu. Ispravile si vieti'a lui Mihaiu Viteazulu. Istori'a lui Stefan celu mare si celu bunu. Vieti'a si faptele lui Vladu vod'a Tiepesiu.

Aceste scrierieri voiá betranulu „culegatoriu tipografu“ se le edeie in 7 volume, nemilós'a mörte inse nu i-a ingaduitu se-si véda oper'a terminata. La inmormentare s'au tinentu mai multe discursuri, dintre cari cu deosebire alu dlui Gr. Tociloscu ca reprezentatu alu Academiei romane, a emotionatu sufletele, si a storsu multe lacrima ascultatoriloru.

* *Cine sunt scutiti de serviciulu glóteloru.* Ministrulu ungurescu de honvedi, br. Fejerváry, a emisu o circulara catra tóte organele administrative din tíera, prin care face cunoscutu, cá dela servitiulu glóteloru sunt scutite urmatórele persóne:

Functionariu neaperatu de lipsa ai diferiteloru ministere, fara consideratia, déca ei apartienu clasei I. ori II de glotasi; apoi medicii comunali si de cercu, cari apartienu clasei a II de glotasi, precum si cei ce apartienu clasei prime, déca afara de ei nu se afla altu medicu in respectivele comune; directorii, profesorii si studentii de la universitati, dela scólele superióre si medie, precum si dela scólele poporale, intru cât acesti'a sunt neaperatu necesari pentru continuarea neconturbata a invetiamentului; personalulu ingrijitoriu si sustiitoriu alu societatiu „Crucea rosia;“ in comitate: fispanii si vice-spanii, notarulu comitatensu, pretorii si sub-pretorii, in legislatiunile orasienesci: primariulu orasiului, proto-notariulu, capitanulu de politie, consilierulu afaceriloru economice si raportorulu afaceriloru militare; in orasiile cu consiliu regulatu: primariulu si capitanulu de politie; in comune: judele si eventualu notariulu comunalu.

Afara de persónele pana aci numerate, mai sunt scutiti de servitiulu glóteloru: intregu personalulu poli-

tiencescu, directorii institutelor de nebuni, impreuna cu medicii si personalulu necesaru; medicii spitaleloru, impreuna cu ingrijitorii si inspectorii acestor'a, si siefii farmaciiloru. Apoi: functionarii căilor ferate, precum si muncitorii dela aceste căi; toti căti sunt aplicati la oficiile de posta si telegrafu, societătile de navigare, functionarii bancei austro-maghiare; personalulu vigliei silvanistice si financiare de statu, profesorii si ajutatorii profesoriloru dela clinicele universitătiloru; procurorii regesci, presiedintii tribunaleloru, judii de cercu si judii neaperatu necesari ai tribunaleloru; in fine personalulu supraveghiatoru alu aresturiloru si alu instituteloru co-rectionale.

* Resboiu seau pace? De câte'vea septemani jur-nalele sunt fôrte alarmate de sciri resboinice din motivulu ca Rusi'a a concentratu la marginea imperiului ei, si a-nume catra Galiti'a unu contingentu insemnatu de trupe. Acestu incidentu au alarmatu binisioru si bursele, si a-nume agiulu aurului a crescutu, ér chartiele de valôre au inceputu si continua a scadé. Intr'aceea inse scirile din urma sunt mai liniscitôrie, si astfelu sperantia este, ca pacea nu va fi conturbata. Pana cand? Acést'a numai Ddieu banulu o scie.

Concursu.

Pentru deplinirea parochiei vacante de clas'a a trei'a din Crivobar'a, se escrie concursu cu terminu de 30 de zile dela prim'a publicare.

Emolumintele impreunate cu acésta parochia sunt: o sessiune de pamentu cu unu venitu anualu de 200 fl, v. a. unu platiu intravilanu de unu jugeru, birulu preotiescu dela 100 numere de casa câte 1 mesura cucuruzu in bômbe séu 1 fl. in bani si stolele usuate.

Recursele instruate conform statutului organicu si regulamentului pentru parochii sunt a-se adresá pana la terminulu indicatu parintelui protopresviteru tractualu Georgiu Cretianescu in Belintiu p. u. Kiszetó.

Recurentii sunt poffiti totu de odata a-se presentá in vre-o Dumineca, seau serbatóre in sant'a biserica din Crivobar'a, spre a-si aretá desteritatea in cantu si rituale Crivobar'a in 15/27. Noemvre 1887.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: GEPRGIU CRECIUNESCU, m. p. protopresviteru.

—□—

Pentru deplinirea parochiei vacante de a III classa Zimbru cu filialele Dulcele si Brusturesci, pe bas'a decisulni Consistorialu dto 1. Maiu a. c. Nr. 1618/B. se escrie concursu cu terminulu de alegere 3. Ianuaru st. v. 1888. —

Emolumintele anuali sunt:

Dela 176 numeri de case câte un'a mesura de cucuruzu sfarmatu, 4 jugere de pamentu, stolele indatinate, cuartiru liberu si gradina — care tóte computate la olalta facu 425 fl. v. a.

Doritorii de a ocupá acést'a parochia sunt avisati, recoursele proviedute cu tóte documintele prescise in „Statutululu organicu“ adresate comitetului parochialu pana la 25. Decemvre a. c. st. v. ale trimite protopresviterulu tractualu Ioan Groz'a la Halmagiu.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: IOAN GROZ'A, m. p. protopresviteru.

—□—

Pentru ocuparea statiunei invetiatoresci din Sambateni, devenita vacanta prin resignarea invetiatoriului veteranu Georgiu Popescu, se escrie acestu concursu cu terminu de alegere pe 10/22. Ianuaru 1888.

Emolumintele vor fi din tot salariulu invetiatorescu jumetate, si adeca: a) din sum'a de 200 fl. 100 fl. b) din pamentu $\frac{1}{4}$ sesie, c) 6 orgii de lemne, din care se va incaldi si scól'a, d) cuartiru liberu si competinti'a pentru conferintiele invetiatoresci in suma de 10 fl.

Doritorii de a ocupá acestu postu invetiatorescu au se documenteze, că sunt romani gr. or., că au absolvatu preparandi'a si celu putienu 3 clase gimnasiale, — apoi se produca atestatu despre portarea s'a morala si sè se presinte intr'o di de serbatóre séu de Dumineca pana inainte de alegere cu 8 zile la sant'a biserica spre a-si manifestá desteritatea in cele rituale, — ér recoursele astmodu ajustate — adresate comitetului parochialu din Sambateni sè se trimita inspectorelui scolariu cercualu Moise Boesianu in Curticiu.

In casu cand alegendulu nu ar produce testimoniu despre examenulu de calificatiune, se fie deobligatu alu depune in terminu de unu anu dupa alegere.

Datu in siedinti'a comitetului parochialu din Sambateni la 15/27. Noemvre 1887.

Comitetulu parochialu.

Contielesu cu: MOISE BOCSIANU, m. p. insp. scol. cerc.

—□—

In urmare dispusetiunei Venerabilului Consistoriu diecesanu de dto 16/28. Octomvre a. c. Nr. 3644., se escrie concursu pe parochi'a devenita vacanta dupa mórtea preotului Paul Fizesianu din Toraculu-micu, protopresviteratu B.-Comlosiului, cottulu Torontál, clasificata de class'a prima, cu terminulu de 30 zile dela prim'a publicare.

Emolumintele sunt: un'a sessiune parochiala de 30 jugere pamentu aratoriu, birulu si stolele usuate dela acea parochia, cari tóte laolalta facu beneficiulu anualu de 950 fl. v. a.

Doritorii de a ocupá acést'a parochia in sensulu §-lui 15 liter'a a) din regulamentululu pentru parochii sunt avisati a-si substerne recursurile instruite conform statutului organicu bisericescu, adresate comitetului parochialu, pana la terminulu alegerii, vicariulu protopescu Paulu Tempea, in Nagy-Torák, per Nagy-Beckerek, si a-se presentá in vre-o Dumineca séu serbatóre la st. Biserica spre a-si aretá desteritatea in cantare respective predicare.

Toraculu-micu, la 12. Noemvre 1887.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: PAULU TEMPEA, vic. protop.

—□—

In urm'a decisului Comitetului parochialu din 19. Noemvre (1. Decemvre) a. c. Nr. 6/887. concursulu publicatu pe parochi'a vacanta din Micalac'a, in Nrii 40, 41 si 42 de estu timpu in fói'a „Biseric'a si Scól'a“ se prolungesce cu non terminu de 30 zile dela prim'a publicare in acésta fói'a din cauza ca la concursulu prim nu sa aretatu mai multi recurenti.

Atât concursulu cât si conditiunile remanu totu celea din Nrii 40, 41 si 42 a foiei „Biseric'a si Scól'a.“

Micalac'a, din siedinti'a comitetului parochialu tienua la 19. Noemvre (1. Decemvre) 1887.

Ioanu Ciór'a, m. p.

pres. com. par.

Contielesu cu: MOISE BOCSIANU, m. p. adm. protop.

—□—